

ABONEMENT

Pour un an D. 2
Edition spéciale 500 Ptrs.

ADRESSE

"Idjtihad,,Constantinople

Téléph. St. 865
XXV ème ANNÉE
15 Janvier 1930

İCTİHAT

Türkçe ve Fransızca

İLMÎ, EDEBÎ, İKTİSADÎ

No: 289

ABONEMAN:

Seneliği[24Nüsha]Türki-
ye için 21/2, haric için 2
D. Âlâ kâğıdı 5Liradır

İDAREHANESİ

Cıgaloğlunda İctihat Evi

Tarihi Te'sisi:

1904 — Genève

Yirmi beşinci sene

15 Kânunisanı 1930

Ölü hakikatler ve diri hakiketler

Ba'zı hakiketler vardır ki ne kadar çok tekrar edilse yine kâfi derecede tekrar edile bilmiş olmaz; Ve muhakkak tekrar, bir telkin ve ikna'vasıtasıdır. Bir rubu' asırdan beri tekrar ettik ve ömrümüzün bu akşam ezanı vaktında da yine tekrar ederek ebedi giceye doğru gideceğiz: Hürriyetlerin akdem ve akdesi fikir ve vicdan hürriyeti olduğu gibi istiklallerin anası ve babası da iktisadî istiklâldır. Genç Türkiye cümhuriyetimiz bu ölü hakiketi diri hakikete kalb etmek üzredir. İki dürlü hakiket ve her halde iki dürlü bilgi vardır: ölü ve diri bilgi.

Bir adam ki, mesela ihmalciliğin fena olduğunu bilir ve ihmalkârlıkda devam eder onun bu, ilmi ölü bir ilim, ölü bir bilgidir;

Amele tahavvül etmeyen ilim tam ve canlı ilim değildir. Biz işte bu ölü ilimlerin âlimiyiz, fakat bu ilimlerin alimlerinin beyinlerinde, bir mezarlık var demektir.

Münevver zimamdarlarımız bu mezaristanları hayatistanlara kalb etmeye karar vermiştir; bu hem hak, hem büyük vazifedir.

Vatanımız, masrafı iradından fazla olan bir ev hal ve vaz'ındadır. Bu hal uzun müddet devam edemez; bu tarzda guidişin uzamasına, bu memleketi izmihlaldan kurtarmış olanlar lakayd kalmazlar.

Uzağa gitmeyeyim: Yunanistana, ana dolu hezimetlerimden bu güne kadar geçen müddet esnasında, 40 milyon ingiliz lirası girmiştir bunun bir kısmı istik-

raz tarikle isede bir kısmı da sanayi teşebbüsleri, ma'den, orman v. s. istismari mukabili olarak gelmiştir.

Yunantstanın ticareti hariciyyesi bizim ticareti hariciyyemizin üç mislidir çünkü bizim ticareti hariciyyemiz 300 milyon türk lirası olduğu halde bizim nüfusumuzun üçde bir mikdarına malik olan yunanistanın ticareti hariciyyesi de 300 milyon türk lirasıdır. Pyrée limanı bir arı kovani manzarası arz etmekte imiş.

Yerli maller istihlak etmemiz harıl harıl tavsiye olunuyor: çay yerine ıhlamur içmemiz tavsiye olundu bunun üzerine memleketde kâfi ıhlamur bulunmayarak yunanistandan 300,000 liralık ıhlamur gelmiş oluğunu yevmi gazetelerde hayretsiz okuduk ve Sa'dinin

تکيه بر جای بزرگان نتوان زد بکذا
مکر اسباب بزرگی همه آماده کنی

sözü hatıra gelmemek mümkün olmadı.

Dahili i'malatı çoğaltmak istiyoruz:

Sanayi müesseselerini bir müddet için olsun bütün tekliflerden muaf tutmak ve bu müesseselerden, ihtiyacı olanlara sermayelerinin yüzde ellisi ve hiç olmazsa yüzde 30 u nisbetinde ve yüzde 6 fa'izle para ikraz etmekden başka çare yoktur.

Bir çok vukuf ve ihtisas sahiplerinden yaptığım tahkikler beni bu kanaete götürmüştür.

Bu mümkün değil demek avrupanın, iktisaden, esiri olmamamız mümkün değil demektir. Halbuki biz istiklali tatmış bir milletiz ve istiklalin her nevini feth etmeye da'vetliyiz.

4 janivier 1930

Dr. Ab. Djevdet